

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Elhalasztották

Sacco és Vanzetti kivégzését. Egyelőre két héttel. A közbenjárásoknak, a sztrájkoknak, a négyüléseknek, a tüntetéseknek, no meg nem utolsó sorban a számos bombamerényletnek mégis volt hatása. Vagy megváltozott volna a bíróság meggyőződése? Nem valószínű. A vélemények kialakulására ugyan hatással lehet a robbanó bomba, de a meggyőződésre nem. Azt is mondják, hogy a kivégzés Amerika presztizskérdése. A fogalmak körül itt valami zavar van. A kivégzés nem lehet presztizskérdés, legfeljebb az igazságszolgáltatás. Ebben az esetben pedig nem olyan nagyon biztos, hogy a halálos ítélet végrehajtása az igazságot szolgálja. Igazságszolgáltatás lenne, ha az ügyet újra tárgyalnák és amennyiben nem derülne ki a két elítélt feltétlen bűnössége, felmentenék. Felmentenék és miután amerikai tartózkodásuk az ottani hatóságoknak nem látszik nagyon kívánatosnak lenni, kiadnák azon európai állam társadalmának, amely legjobban lármázotti Sacco és Vanzetti szabadonboesátása érdekében. Hadd örüljön a két anarkistának.

A bomlás

kétségtelen jelei mutatkoznak az oroszországi kommunista pártban. Nem olyan ez a bomlás folyamat, amely a szovjetrendszer összeomlását vonná maga után, de van. Van és fejlődik és forr és nem lehet tudni, mikor érlel olyan gyümölcsöket, amelyek az európai politika piacán keresett cikk lehetnének. A bolsevizmus ilyeneket nem természetelt. Ami most történik a néhai fehér cár vörös birodalmában, éppen úgy hozhat még radikálisabb irányzatot, mint diadalra segítheti a véreskező gyilkosokkal szemben az igazi demokrácia reakcióját. Trotszkij kibudalták a párt végrehajtó bizottságából. Azt a Trotszkijt, aki segítette a forradalom lavináját megindítani, aki segítette megvetni a bolsevizmus Prokrusztészágyát, melybe belekényszerítették az orosz kolosszust, aki a legradikálisabb társadalmi politika iskoláját teremtette meg. Trotszkij, a tanítómester, ellenzékké szorult és hónapokig tartó küzdelem után kitessékelték a pártból és kitessékelték az országból. Trotszkij számkivetése önkéntes, de megtanultuk, hogy ez az orosz viszonyok között mit jelent. Sokkal nagyobb volt, semhogy az „ellenforradalmárok” százezreinek hekatombáira vethették volna őt is. Utilitaput kötöttek talpára. Valjón a véres uralom tomboló örökségének utolsó erőfeszítése-e ez?

Agyonlöttek egy román katonát a szerb csendőrök a jugoszláv-román határ közelében

Nagykikinda, aug. 12.

A román-jugoszláv határ mentén véres események játszódtak le, amelyeknek egy román katona esett áldozatul. A nákofalvai csendőrségnek már többször jelentették, hogy a román határ közelében a szántóföldekről lopják a veteményeket. A csendőrség elhatározta, hogy végére jár a dolognak és este háromtagú csendőrcsoport rejtőzött el a földek között. Nem sokára neszt hallottak a csendőrök és legnagyobb meglepetésükre,

három román katonát pillantottak meg, akik közül kettő puskával volt felfegyverkezve, egy pedig fegyvertelen volt. A csendőrök még vártak egy ideig, majd hirtelen előrohantak és megadásra szólították fel a románokat és nyomban utána rájuk löttek. Az egyik román katona golyótól találva össze-

rogyott. Erre az egyik katonát elfogták, a másik azonban közben román területre ért.

Amikor a csendőrök az elfogott katonával visszatértek az összeütközés színhelyére, a másik katona már halott volt. A foglyot és a román katonát holttestét Nákofalvára vitték, ahol megállapították, hogy az elfogott román katonát Luca Adámnak hívják. Az elesett katona holttestét felboncolták és megállapították, hogy szíven találta a csendőrgolyó. Vegyes bizottság szállt ki a határra a vizsgálat folytatására. Valószínű, hogy a román katonák tévedésből léptek át a határt és mire visszatérhettek volna román területre, eldőlt a végzetes lövés,

mely kioltotta egy román katona életét, akinek kilétét még nem sikerült megállapítani.

Két és félmillió embert végeztek ki eddig Szovjetországban a bolsevista uralom alatt

Newyork, augusztus 11.

Abból a statisztikából, amely most került nyilvánosságra Amerikában, derül ki, hogy az oroszországi bolsevizmus néhány esztendei uralma alatt milyen borzalmas vérfürdőt rendezett és mennyi emberéletet oltott ki csak azért, mert

voltak olyanok, akik nem tartották egyedül üdvöztetőnek a kommunizmus terrorista tanait.

Hajmeresztő számok tárulnak az olvasó elé és ha semmi más büne nem lenne a szovjetrendszernek, mint ennek a sokezer és ezer embernek politikai okokból való kivégzése, megérdemelné, hogy elpusztítsák a föld színéről.

A newyorki ortodox egyház kápolnát építtetett, amelyet most szenteltek föl. A kápolnában egy márványtáblán megörökítették számokban a bolsevista uralom áldozatainak em-

lékét. A kimutatás szerint a cári család tagjain kívül harmincegy püspök, ezerötven különböző felekezeti papot, 34.585 tanítót, 16.367 diákot és tanárt, 79.800 tisztviselőt, 196.000 munkást, 268.000 katonát és matrózt és 890.000 földművest végeztek ki. A kivégzett földművesek száma azért ilyen horrorizálóan nagy, mert évenként megismétlődtek a harcok a termésükkel féltő földművesek és a rekviráló katonák között. Ezeknek a harcoknak rendszerint az lett az eredménye, hogy a eseka működésbe lépett, százezrekre tartóztatták le a falusi gazdákat, akiket azután minden különösebb bírói eljárás nélkül halálra öltöttek.

Két és félmillió tehát azoknak az áldozatoknak a száma, akiket politikai magatartásuk miatt végeztek ki a szovjet.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'22, Párisban 15'85

Temesvári magánárfolyamok 1927 augusztus 12-én reggel:

Angol font: 788 00—790 00—790 00, dollár: 161 50—162 00—162 00, dinár: 285 külföldi, 280 belföldi, 280 effect, hollandi forint: 65 00—65 10—65 00, francia frank: 6'35—6'38—6'40, olasz lira: 8'88—8'90—8'90, cseh korona: 4 80—4 82—4 70, osztrák silling: 22'80—22 90—23 00, német márka: 38 50—38 70—38 75, magyar pengő: 28'25—28'35—28'50, svájci frank: 31 20—31'30—31 30.

Selymet csempészték évek óta métermázsaszámra

Szatmár, aug. 12.

A rendőrség és sziguranca hetek óta tartó nyomozás után egy csempésbandát leplezett le, amely évek óta métermázsaszámra csempészte a selymet Romániába Csehországból. A csempészhálózat Prágától egészen Bukarestig terjedt. A bandának Nagyszöllösön és Huszton nagy raktárai voltak, ahonnan a szükséghez képest hozták az árut Romániába. A rendőrség egyelőre harminc embert tartóztatott le, főleg parasztokat, akik a csempésztést végezték, de a napokban újabb szenzációs letartóztatások várhatók.

A cenzura

felfüggesztése Bukarestben

Bukarest, augusztus 12.

Tegnap délelőtt minisztertanács volt Bratianu Jonel miniszterelnök elnöke alatt, amely kimondotta a preventív sajtócenzura megszüntetését, azonban egyelőre csak a bukaresti lapokra. Az ország többi részére vonatkozólag a régi rend továbbra is érvényben marad. A minisztertanács döntése után Ducea belügyminiszter magához kérte a bukaresti lapok igazgatóit, valamint a sajtószervezetek elnökeit, akikkel közölte az előzetes cenzura megszüntetését. Utána foglalkoztak a tengeri szükségletben szenvedő vidékek lakosságának helyzetével és elhatározták, hogy részletfizetés ellenében kukoricát osztanak szét az inséges területeken. A szétosztás munkálatainak elvégzésére a minisztertanács bizottságot küldött ki, amelynek tagjai Argetoianu, Tatarescu és Cipoianu miniszterek lettek. Az időszaki választások tekintetében a minisztertanács úgy döntött, hogy a kamarai, valamint a szenátusi választásokat is szeptember tizenegyedikére, a bukaresti egyetem szenátorválasztását pedig október elsejére tűzte ki. Ezután az orvostanhallgatók részére hárommillió lei segélyt szavaztak meg, amely összeget Popescu Stelian az Universul által összegyűjtött összegből előlegez a kormánynak.

Portugália újra forradalom előtt. Lisszabonból jelentik: Lopez ezredes portói katonai parancsnok közölte a kormánnyal, hogy csapatai között nagy az izgalom és ha rövidesen át nem alakítják a kormányt, újabb forradalomtól kell tartani.

Vasárnap 1927 augusztus hó 14-én

VELENCEI EST A LUNA-PARKBAN

Tombola - Szépségverseny - Virágposta - Gyermekdelután - Női lábszépségverseny - Olasz utcai énekesek - Felvonulások - Tűzijáték

Kezdeté délután 2 órakor

Belépődíj 15 és 10 lei

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaza Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-43

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, fél évre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okiráltságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Felelős szerkesztő:

VUCHETICH ENDRE Dr.

Szegény René

pármai herceg, aki még ezerkilencszáztizennyoleban nagyon fiatal és nagyon szerelmes volt és aki úgy tudott rajongani egy budapesti színésznő két csillogó szeméért, mint egy snájdig szerelmes gimnazista, szegény René, nagyon megjárta. Amikor kiábrándították abból a bizonyos két szempárból és testvére Zita ekszkirályné tanácsára mégis bevezette a házasság boldog révébe és elvett egy dán királyi hercegnőt, azt mondhatnám, majdnem polgári fogalmak szerint nősült, — pénzért. Tekintélyes hozományt kapott. És René továbbfejlesztette a polgári erényeit. Nyugodt és csendes megélhetést kívánt biztosítani magának. Nyáron St. Moritzot, télen az olasz és francia Rivierát, néhanapján saját yacht-on egy kis kirándulást, semmi többet. Ezt is csak szerény polgári fogalmak szerint és nem hercegi módon. Ezért pénzt a koppenhágai Glücksthal bankba helyezte el. Lehet, hogy René, a herceg, babonás volt — amolyan polgári fogalmak szerint — és éppen ezért helyezte el hozományát a Szerenesevölgy-féle bankba. De a bank sokat spekulált és devizázott és bizony főnkrementes rendes és törvényes polgári fogalmak szerint és a herceg minden vagyona elszórt. Nem maradt meg egyebe, mint szépséges fiatal felesége és éppen annyija, hogy új egzisztenciát alapítson, éppen úgy, mint ha egy gazdag devizórt érte volna a bankkrach. És a megmaradt pénzen szegény René herceg autót vásárolt magának és most ott áll a csillogó estárban a párisi opera előtt és szalítja a gazdag amerikaiakat és angolokat, mert hiszen valamiből mégis meg kell élni. Nem utolsó dolog a mai demokráta világban egy hercegi soffőr és berautótulajdonos. Biztos kenyér. Ennek a szegény pármai hercegnek egyetlen peche az volt, hogy herceg letéve polgár próbált lenni pénzzel és vagyonnal. Nem sikerült. Talán most szegényen, egyetlen berautóval más-kép lesz.

— Változások a román diplomáciai karban. Bukarestből jelentik: Diplomáciai körökben megerősítik azt a hírt, hogy Antonia de, Románia képviselője a jóvátételi bizottságban, londoni nagykövet lesz. Ghica herceget vatikáni követté nevezik ki Peneacu helyett, aki más megbízatást kap.

— Állítólagos merénylet György volt görög király ellen. Grác-ból jelentik: A Tagespost értesülése szerint György volt görög király ellen, amikor legutóbb Romániából elutazott, a nagykirindai állomáson merényletet követtek el. Egy harminc év körüli fiatalember az állomáson a kocsi ablakából kitekintő királyra több lövést tett, amelyek azonban nem találtak. A fiatalembert letartóztatták. Bukarestben az állítólagos merényletről mitsem tudnak.

Összeesküvés a kormányzó ellen

mert nem akart tudni az anarkisták megkegyelmezéséről

Temesvár, augusztus 12.

Sacco és Vanzetti kivégzését augusztus huszonkettődikére halasztották el. Mielőtt ez a határozat ismeretessé vált, mindenféle folytatódott a tüntetések, amelyek a két elítélt megkegyelmezését célozták. Londonban mintegy tízezer főnyi ember vonult az amerikai követség elé, ahol hangosan tüntetett. Erős rendőri készültség feloszlatta a tömeget és amikor az emberek újabb csoportosulást kíséreltek meg, negyvenet közülük letartóztattak. Newyorkban

a tüntetések nyugodtabb lefolyásúak voltak, mint az előző napokban, ami annak tulajdonítható, hogy a kivégzés elhalasztását biztosra vették.

Letartóztatások azonban itt is történtek.

A hatóságok ennek dacára minden előkészületet megtettek. A fegyház környéke valóságos megszállás képét mutatta. A rendőrök a fegyházhoz vezető valamennyi utat elzárták. A rendőrfőnökség falragaszokon szövegezte fel a lakosságot, hogy tartózkodjék a tüntetésektől, mert a legénységnek szigorú utasítása van, hogy a rendbontók ellen a legkiméletlenebbül járjon el.

— Francia pilóta repülése Párisból Bukarestbe. Bukarestből jelentik: A haneasai aerodromban nagy előkészületeket tesznek Pelletier francia repülő fogadtatására, aki repülőgépen ma reggel indult el Párisból. Pelletier kijelentette, reméli, hogy az utat tíz óra alatt teszi meg.

— Titulescu és Mussolini találkozója. Rómából jelentik: A római lapok értesülései szerint Titulescu külügyminiszter külföldi útjában Rómába is ellátogat, ahol tanácskozásai lesznek Mussolini miniszterelnökkel.

— Harc az árdrágítók ellen. Bukarestből jelentik: A kereskedelemügyi miniszter elrendelte az uzoratórvény legszigorubb alkalmazását és megkérte az igazságügyminisztert, hogy a törvény ellen vétőket a gyorsított eljárás alapján huszonegy óra belül állítsák a bíróság elé.

— Aradon letartóztatott temesvári sikkasztó. Aradról jelentik: Az aradi rendőrség tegnap letartóztatta Darvas Dávid temesvári lakost, aki ellen a temesvári Tungstram cég tett feljelentést sikkasztás miatt. Darvast ezenkívül több szélhámosság elkövetésével vádolják, amelyeket Temesvárott és Aradon követett el. Darvast kihallgatása után átkísérik a temesvári rendőrségre.

— A valkányi gyilkosság ügyében, amelynek áldozata Darjeu Péter jómódu hetven éves gazdálkodó, a temesvári ügyészség rendelkezésre letartóztatták ifjabb Darjeu Pétert, a meggyilkolt unokáját. A letartóztatás azon az alapon történt, hogy a meggyilkolt halála előtt kijelentette, hogy unokája volt a gyilkos. Darjeu tagadja a gyilkosság elkövetését.

— Kayser prelátus gyászja. Aradról jelentik: A város egyik markáns alakja, gaádi Kayser Ödön hatvan éves korában meghalt. Az elhunytban Kayser Lajos temesvári prelátuskanonok és Kayser Albert buziási földbirtokos testvérüket gyászolja. Halálát rajtuk kívül özvegye, született Unger Erzsébet, és leánya, a Probst, Unger és Seboltz család, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett Aradon.

Késő este közölte a végrehajtó tanács véleményét Fuller kormányzóval, hogy a halálos ítélet végrehajtásának felfüggesztését ajánlják. Ehhez Fuller kormányzó hozzájárult. A döntés után az eredményt azonnal közölték a fegyház igazgatóságával, amely a hírt tudomására adta az elítélteknek. Sacco szóftalanul vette tudomásul az ítélet végrehajtásának felfüggesztését, Vanzetti azonban láthatólag örült a döntésnek. Az elítélteket a sirlombházból ezután vissza vezették a fegyházba.

Newyorki újabb jelentések szerint

a rendőrség nagyarányú összeesküvést fedezett fel, amely Fuller kormányzó élete ellen irányult.

Baselben a munkásság nagy tüntetést rendezett és az amerikai követség elé akart vonulni, de ebben megakadályozták. Később a közúti vasút kisállomásán robbanás történt, amelynek következtében husz ember súlyosan megsebesült, az állomás épülete pedig rombadőlt. Szofiában az amerikai követség közelében szintén felrobbant egy bomba, azonban emberéletben nem okozott kárt.

— Meggyilkolt kereskedő. Pécsről jelentik: Szél György pécsi gabonakereskedő észrevette, hogy gabonakertárait már huzamosabb ideje dézsmálják. Elhatározta, hogy személyesen felfigyel le a tolvajt. Revolverét magához véve az éjszakát az üzletében föltötte. Hogy az üzletben mi történt, nem tudni. Éjfél tájban a járőrök két lövést hallottak az üzletben eldördülni, behatoltak és az egyik liszteszákon megölve találták Szélt. Abban a pillanatban az ablakon keresztül egy ember elmenekült. A gyilkost nyomozza a rendőrség.

— A független irek. Londonból jelentik: A De Valera vezetése alatt álló ir köztársasági párthoz tartozó képviselők úgy döntöttek, hogy nem tesznek hűségessküti György angol királynak, hanem az önálló ir szabadállam parlamentjében gyűlnek össze tanácskozássra és parlamenti munkára.

— Magyar pilóta startja Amerika felé. Berlinből jelentik: Risztics magyar és Edzard német pilóta ma reggel startolnak, hogy átrepüljék az oceánt. A felszállás időpontját a hamburgi időjelző állomás jelzéseitől teszi függővé. Ha ez a felszállás simán megy, azonnal folytatják útjukat Amerika felé. Risztics úgy döntött, hogy Irland felé veszi az útját, mert az ötszáz kilométerrel rövidebb.

— Halálozás. Budapestről jelentik: Néhai Dorogi Ignác dr. volt temesvári főreáliskolai tanár özvegye tegnap a magyar fővárosban meghalt. Az elhunyt fia Dorogi Ervin dr. budapesti ügyvéd és kiterjedt rokonság gyászolja.

— Zombolyai küldöttség a prefektusnál. Popu János dr. zombolyai főjegyző vezetésével tegnap küldöttség jelent meg Coste Gyula dr. prefektus előtt, akitől különböző kívánságok teljesítését kérték. Így különösen a költségvetés jóváhagyását sürgették és kérték, hogy nyilvános kutakat fúrjanak Zombolyán, miután a nagy hőség következtében csaknem az összes meglévő kutak vize kiapadt. A prefektus megígérte, hogy a kérelmeket tanulmány tárgyává teszi és az igazságszellemben fogja elintézni.

— Ügyvédi körökből. Raesov Lehel nyugalmazott temesvári táblabíró, volt nagykirindai törvényszéki elnök, ügyvédi irodáját Billéden 296. házszám alatt (a Tenner-féle kereskedéssel szemben) megnyitotta.

TEMESVÁR ÉS ARAD EGY SZINIKERÜLET LESZ. Bukarestből jelentik: Hír szerint Lapedatu kultuszminiszter a jövő hét elején közli az erdélyi színházi koncepciók kiadására vonatkozó határozatát. Erdély és a Bánság területét állítólag öt szinikerületre osztják és játszási engedélyt esupán megbízható, komoly, a színészegyesület által is ajánlott igazgatók kapnak. Temesvár és Arad ezen hír szerint egy szinikerületet fog képviselni.

— A Rajna-megszállás enyhítése. Londonból jelentik: Az angol és francia kormányok legutóbb jegyzéket váltottak a Rajnánál elhelyezett csapatok csökkentése ügyében. Anglia a csapatcsökkentés mellett van és a hivatalos angol körök véleménye szerint Anglia készséggel csökkenti ezer emberrel a Rajnánál állomásozó csapatait, ha Franciaország ennek megfelelően legalább tízezer embert von vissza.

— Parkirozák Temesvárt. A városi tanács elhatározta, hogy a köztereken díszes virágállványokat állít fel és azokat virágokkal díszíti. Tervbe van véve egyúttal a Begapartnak a Fehér Kereszt kórház felé eső részének ki-parkirozása, valamint új parkot terveznek a központi gőzfürdővel szemben lévő üres városi telek egy részén is. Az Eminescu parkot pedig kiegészítik egészen a regattáig. Ebben a kérdésben Crismariu dr. polgármesterhelyettes tárgyalásokat folytatott Demetrovici kertészeti igazgatóval, aki a mérnöki hivattalal egyetértőleg most készíti el a terveket.

— Törökországban vasárnap a munkaszüneti nap. Berlinből jelentik: Törökország halad a modern korról és Konstantinápolyból ideérkezett jelentések szerint a kormány péntek helyett, amelyet a Korán rendelt el, ezentul a vasárnapot jelölte meg hivatalos munkaszüneti napnak.

— Cocos bandája meggyilkolt egy tanárt. Kisenevből jelentik: A hírhedt Cocos bandája ismét megkezdte tevékenységét. Az orheimegyei Pezeni erdőben Iaquijn kisenevi liceumi tanár hullájára akadtak. A nyomozás megállapította, hogy a tanár az erdőhöz közeli Russo községben nyaralt és naponta sétát tett az erdőben. Itt érte őt Cocos és bandája, megölték és kifosztották a szerenésetlen embert. A veszedelmes banda kézrekerítésére esendőrséget összpontosítottak.

— Bomlás a kommunista pártban. Moszkvából jelentik: A kommunista pártban a radikális frakció győzött és elhatározták Smirnov és Zabranev kizárását a pártból. Trozkit és Zinovjev-et pedig a központi végrehajtó bizottságból tessékelték ki. Trozki állítólag Stockholmban már házat vásárolt magának és véglegesen ott telepedik meg.

* Fogászati körökből. Dentist Link Gyula szabadságáról visszaérkezett és újra rendel fogműtermében Belváros, Str. Georghe Lázár 5 (Szerb-utca) reggel 9-től fél 1-ig és délután fél 3-tól 6-ig.

— A temesvári törvényszék második szüneti tanácsa. Augusztus tizenötödikén ér véget a temesvári törvényszék első szüneti tanácsának működése. Szeptember tizenötödikéig a második szüneti tanács Athanasiu Miklós törvényszéki elnök elnökle alatt Lambrino György és Popescu Konstantin szavazóbírákai működik.

— A nyugdíjasok vasuti igazolványainak érvényét meghosszabbították. A bukaresti vasutigazgatóság rendelkezése értelmében, amint azt már megírtuk, az összes régi vasuti kedvezményes igazolványok, kivéve a nyugdíjasokat, július harmincegyedikén elvesztették érvényüket. Az állami nyugdíjasok igazolványai egyenlőre augusztus harmincegyedikéig érvényben vannak.

Ha operáció nélkül akar megszabadulni aranyeres panaszaitól, akkor használjon HAEMORSAN-t.

Vita egy forradalmi intézményről

Temesvár város állandó választmányának egyik ülésén

Temesvár, augusztus 12

Érdekes ügyet vetettek felszínre a városi állandó választmány legutóbbi ülésén Hollinger Péter és Reitter József városi tanácsosok. Az ügy előzményei még az 1918. évre nyúlnak vissza. 1918 november első napjaiban, közvetlenül a forradalmi események lezajlása után, Roth Ottó dr. mint bánsági kormánybiztos első sorban népjóléti és szociális intézkedéseket tett, amelyek a temesvári polgárság és munkásság jobb megélhetését akarták biztosítani. Ezek közé tartozott a néparuház felállításának.

A néparuház felállításához az akkori kormánybiztosság száz-ezer koronát utalt ki és az mint közüzem megkezdte a működését.

A néparuház vezetésére Gang Soma és Koch temesvári kereskedőket alkalmazták. A forradalom utáni időkben következett a szerb megszállás, majd pedig a román imperium átvétele. A néparuház kérdésével nem sokat törődtek, a kormánybiztosság is átadta hivatalát Filipp János dr. szerb főispánnak. A néparuházról azonban ugyiltszik mindenki megfeledezett, bár az a Corvin Mátyás-utcaiban még ma is fenáll. Grosorean Kornél dr. főpolgármestere idején megjelent Gang Soma a városnál és kijelentette, hogy visszafizeti a kormánybiztosságtól kapott száz-ezer leit. A visszafizetés megtörtént és

Gang Soma ötvenezer leit fizetett ki és a néparuház azután magánéig lett, jobban mondva Gang Soma és Koch tulajdona.

Igy állt a néparuház ügye egészen a múltban megtartott állandó választmányi ülésig, amikor Hollinger Péter felvetette a kérdést. Hollinger kijelentette, hogy a mai néparuház jogtalanul viseli azt a nevet, amit felvett, nem teljesíti azt a hivatást, amiért 1918-ba alapították

és kérte az állandó választmányt, hogy egyrészt tiltsa el a céget a néparuház név viselésétől, másrészt pedig szociális és népjóléti szempontból maga a város alapítson a nép olcsó bevásárlási forrásául egy hatalmas néparuházat. A terv általános tetszéssel találkozott, de ugyanezen az ülésen igen természetesen szobakerült a régi és még ma fenálló néparuháznak a jogviszonya a városhoz. Ezt a kérdést különösen Reitter József városi tanácsos tagfirtatta úgy, hogy

az állandó választmány az egész kérdést tanulmányozás végett áttette a városi főügyészi hivatalhoz és annak véleményét kérte ki.

Reitter József az ügyre vonatkozó álláspontját, amelyet az állandó választmány ülésén is hangoztatott a következőkben mondotta el:

— Még máig sincs eldöntve, hogy a Roth Ottó által adott száz-ezer korona állami vagy városi pénz volt-e. Az én nézetem szerint feltétlenül állami pénz volt, mert Roth Ottó dr. nem birt befolyással a városi pénztárra és ezek szerint a városnak nem lett volna jogában az ötvenezer leit bevételezni. Különben az erre befizetésre vonatkozó aktákat kiemelem az irattárból és tanulmányozni fogom az igazság felderítése érdekében. De abból a nézőpontból kiindulva, hogy

Gang és társa csupán alkalmazottak voltak és számadással tartoztak, nekem az a véleményem, hogy az egész ügyet revízió alá kell venni

és az 1918-tól a mai napig a száz-ezer korona befektetés után mutatkozó hasznót olyan intézmények között felosztani, amelyek a népjólétet vannak hivatva előmozdítani. Mindent elkövetünk, hogy a temesvári néparuház alapításáról és tovább működési körülményeiről tiszta képet nyerjünk.

— **Rablótámadás a vonaton.** Aradról jelentik: Mann Géza kisjenői kereskedő felesége az elmúlt éjjel Brasóba akart utazni. Utközben a vasúti kalauz az egyik kocsisztyáiban egy, dül ülő nőt megtámadta és fojtogatni kezdte. A szorongatott asszony segítségkiáltásaira egy ezredes jelent meg, aki leütötte a támadót. A banditát megközték és átadták a kiskapusi csendőrségnek.

— **A mezőgazdák olcsó kölesönt kérnek.** A temesi mezőgazdasági kamara ideiglenes választmánya Cioban Aurél dr. elnöke alatt tegnap ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy eljárnak a Nemzeti Banknál, hogy a mezőgazdák a mezőgazdasági hitelintézetek felállításáig olcsó kölesönt kapjanak.

— **Vadász Miklós meghalt.** Párisból jelentik: Vadász Miklós festő, aki különösen rajzaival tett szert hírnévre, egyik párisi szanatoriumban tüdőgyulladás folytán meghalt.

* **Móka-móka-móka.** A TAC vasárnap mulatsága a Luna-parkban felül fog mulni minden e téren eddig rendezett mulatságot. Ezer és ezer móka között mindent elkövet a nagy számú rendezőség, hogy a közönség olyan görbe napot csinálhasson, mint eddig még soha. A tombola sok nyereleménytárgya meglepetésszámba megy. A legszebb porcellánok, majolikák, ezüst-tárgyak. Főnyereménye egy 12 személyes komplett evőkészlet valódi karlsbadi porcellánból. A legnagyobb móka a világfürdőkön ma már minden évben rendezett női lábszépségsverseny, a melvnel egy pártatlan zsűri, mely a pályázóknak csak lábait látja, értékes díjakkal jutalmazza őket.

ŐSSZEL NEMZETI KORMÁNY ALAKUL TITULESCU ELNÖKLETE ALATT? Bukarestből jelentik: A Politica című lap foglalkozik a politikai helyzettel és azt a szenzációs hírt közli, hogy a régenstanás hangoztatta azt a kívánságát, hogy nemzeti kormány alakuljon. Bratianu Jonel miniszterelnök ennek az alapján kérte meg Titulescu külügyminisztert a nemzeti parasztpárttal való tárgyalásokra. Ősszel Titulescu elnöksége alatt alakítanak meg a nemzeti kormányt. A lap tudni véli, hogy Maniu Gyula csak abban az esetben hajlandó a nemzeti kormányba belépni, ha a jelenlegi parlamentet feloszlatják és új választásokat rendelnek el.

— **Emlékalbum Ferdinánd királyról.** Grădinariu Emil kulturtanácsos felkéri mindazokat, akik a megboldogult uralkodó Ferdinánd Király Ófelségével, bármily néven nevezendő nexusba kerültek (audiencia, kitüntetés, megszólítás bánsági látogatásai alkalmával, stb.), hogy a most készülő „Ó felsége I. Ferdinánd király és a Bánság” című három (román, magyar, német) nyelven megjelenő diszes emlékalbumban leendő közzététel végett lehetőleg éles fényképüket e hó 25-ig a kulturtanácsos címére (Timisoara, Városháza, II. em. 54. ajtó) a pontos név, lakcím és az adatok feltüntetése mellett küldjék be. Ebben azon magántulajdonban lévő képek beküldését is kéri, melyek Ó Felsége bánsági látogatásaira vonatkoznak. A képeket tulajdonosaik visszakapják. Itt jegyezzük meg, hogy az előjegyzések gyűjtésével kizárólag Ladányi Imre ur van megbízva.

— **Nem hagyták jóvá a munkásházak terveit.** A temesvári munkásházak építése ismét bizonytalanná vált. A belügyminiszterium nem hagyta jóvá a város által felterjesztett terveket és új tervek elkészítésére utasította. Együttal kifejtette a miniszterium azt a nézetét, hogy a munkásházak építési helye tulságosan messze van. A város most a vágóhid mellett városi telkeken óhajtja felépíteni a munkásházakat és egyúttal új terveket is készített.

Mielőtt fürdőszobát berendez **Mielőtt vízvezetékét csináltat**

kérjen ajánlatot

Hirschl u. Comp. cégtől

Kossuth Lajos-u. 7. — Telefon 717, 16-76.

— **Sztrájk a párisi telefonközpontban.** Párisból jelentik: A telefonközpontban sztrájk tört ki, de a forgalmat a rendelkezésre álló segéderők bevonásával normálisan lehetett lebonyolítani. A sztrájk kommunista befolyás alatt tört ki és annak indoka a fizetésemelésben keresendő, amivel a postatisztviselők elégedetlenek.

* **Bütyök András Timisoarán!** Közözhajnak eleget téve. A négy Schimay a Bütyök András című rendkívül kacagató tréfát mutatja be folyó hó 11-től a Royal-Bar pártatlan sikerű augusztusi műsora keretében.

Megnyit
a GRAND HOTEL FERDINAND
étterme.

Elsőrangú konyha
Kitűnő italok
Figyelmes kiszolgálás

Bankettek ötszáz személyig rendezünk

AZ EURÓPAI KISEBBSÉGEK KONGRESSZUSA. Genfből jelentik: Augusztus huszonegyedikén veszi kezdetét az európai népkisebbségek kongresszusa. A kongresszuson harmincöt európai kisebbség képviselteti magát, akiknek a lélekszáma negyvenmilliót tesz ki. A kongresszuson képviseltetik magukat a romániai magyar és német, valamint a jugoszláviai román kisebbség. Erdélyből Balogh Artur, Jakabffy Elemér, Roth Hans Ottó, Muth Gáspár és még sokan vesznek részt a konferencián. A kongresszus elnöke Vilfan szloven származású olasz képviselő lesz.

— **Megostromolt jugoszláv követség.** Belgrádból jelentik: Ideérkezett jelentések szerint egy csoport fascista megtámadta a zárai jugoszláv követséget és kövekkel valóságos ostrom alá vette.

* **Az „Odeon” nyári ünnepélye.** A gyárvárosi „Odeon” szalonzenekar a gyárvárosi Zene- és dalegylet közreműködésével 14-én, vasárnap társaskirándulást rendez a bruckenaui erdőbe. Indulás autókkal a gyárvárosi Szénatértől reggel 7 órakor (esetleg vasuton a gyárvárosi állomástól félhatkor). Visszaúthazásról gondoskodva van. Hideg ételek, italok. Különböző szórakoztatások, zene- és énekszámok. A pártoló tagok ezuton hivatnak meg. Vendégek szívesen láttatnak. Bővebbet az egylet ügyvezető elnökénél: Tejnór Ferenc látszerészni, II. Trajántér.

— **Kiütéses tifusz Jasiban.** Jasiból jelentik: Jasiban kiütéses tifuszjárvány dühög, amely egyre nagyobb méreteket ölt. A hatóságok minden óvintézkedést megtettek a járvány leküzdésére.

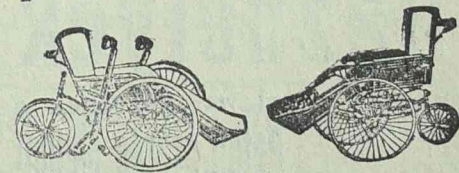
Színház

A kuruzsló. Földes Imre annak idején világsiker aratott darabja címszerepében lépett fel tegnap este Beregi Oszkár a temesvári nyári színházban és ezen fellépésével is szaporította eddigi nagy sikereinek számát. A halott barátja oklevelével világhírré emelkedett „kuruzsló” alakját az élet realitásával játszotta meg. A Morfium és Kisértetek fojtó levegőjü tragédiái után új oldaláról mutatta be művészetét. Novák Irén ma is jó volt. Harmath Jolán játéka kielégített. Gergely Lajosnak megérdemelten tapsoltak, míg Mészáros, Várady, Faludy, Soor Jenő és a többiek igyekezettel játszották szerepeiket. Egész estén át lelkesen ünnepelték Beregi Oszkárt és az ünnepeltetésből kijutott a többi szereplőnek is.

Árvácska. A gyárvárosi római katolikus ifjúsági egylet műkedvelő gárdája, szombaton és vasárnap este színehozza Zerkovicznak Árvácska című három felvonásos operettjét. A darab főszerepeit Faragó Erna, Kopácska Pál, Burány Manci és Walter Péter játsszák. Vasárnap délután felújítják a múlt héten nagy sikerrel bemutatott Dolovai nábob leányát.

Beregi szavalóestje. Beregi Oszkár szombaton este kilenc órai kezdettel a Ferdinánd télikertjében önálló szavalóestélyt rendez, amelyen magyar, német és francia nyelven adja elő a modern költők műveit. Az est előtt Fekete Tivadar méltatja egyrészt Beregi Oszkárt, másrészt az előadásra kerülő költőket. A szavalóestet vasárnap a lugosi színházban megismétlik.

GRÓF JENŐ
speciális betegkocsigyártó

BUDAPEST, VIII., József-utca 54. sz.

A vasgyáros. Beregi Oszkár ma este bucsuzik a nyári színházról, ahol temesvári vendégszereplése alatt anynyi teps jutott osztályrészül. Beregi kivételes tudását ma este Óhnet világ-hírű drámájában, a Vasgyárosban csillogtatja. A darab többi szerepeit Harmath Jolán, Novák Irén, Gergely Lajos, Váradi Rezső játsszák.

Sport

Uszóverseny Temesvárott. A temesvári sportkerület augusztus huszonegyedikén nagyszabású uszóversenyt rendez, melyen eldöntésre kerülnek: 50 m. melluszás, 50 m. hátuszás, 100 m. melluszás, 100 m. hátuszás, 100 m. oldalszás, 100 m. szabaduszás, 200 m. szabaduszás, 400 m. szabaduszás, 4x50 m. vegyes staféta és 4x50 m. szabad staféta. A győztesek nagy ezüst, kis ezüst és bronz érem díjazásban részesülnek. Nevezési díjak 40 lei, stafétára 120 lei. A nevezéseket legkésőbb augusztus huszadikáig kell beküldeni Nicolae vici Vazul titkárhoz, Belváros, Városháza.

A Futballbírák gyászszallagot kötelesek viselni. A bukaresti központi sportszövetség körrendeletben utasította az összes futballbírákat, hogy Ferdinánd király elhunytá alkalmából a mérkőzések vezetésekor a bal-karon gyászszallagot kötelesek viselni.

Vendéglő megnyitás.

Van szerencsém a tisztelt közönségnek nagybecsű tudomására adni, hogy a Gyárvárosban (Potyka- és Méreleg-utca sarok) a Potyka-vendéglőt

átvettem és azt 1927 aug. 13-án, szombaton zene-halászlé és turócsusza estkeretében megnyitóm.

Naponta friss csapolás. Egy zóna, egy kenyér, 1 sör 16 lei. Egy 3 fogásos menü házbán és házon kívül 30-40 lei

Szíves pártfogást kér Gurán János.

Primăria Municipiului Timișoara.

Nr. I. 22567/1927.

Hirdetmény.

Felhívtnak az 1907 1908 és 1909. évben született összes állandóan itt tartózkodó ifjak, valamint azon 1905 és 1906. évben született ifjak, akik az ez évi sorozáson alkalmatlanoknak (amánat) találtattak, hogy védkötelezettség szempontjából a lakhelyük szerint illetékes községi bírói hivatalban (judectoria Comunală), a Belvárosban lakók pedig a városi katonai ügyi irodában Városháza, I. em. 48 ajtó alatt 1927 évi augusztus hó 16. és 20. között okmányaikkal: születési bizonyítvány, személyi piros igazolvány, katonai összeírás végett feltétlenül jelentkezzenek.

Ezen jelentkezés katonai kötelesség s az, aki ennek nem tesz eleget, a védtörvény értelmében súlyos büntetéssel sújtatik s azonfelül elveszti minden jogát arra, hogy utlevelet vagy egyéb katonai kedvezményt elnyerhessen.

Jelentkezni személyesen kell, az, aki indokolta akadályozva van, szülei vagy rokonai útján jelentkezhetik.

Timișoara, 1927 aug. 10.

Polgármester.

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petőfi csárda mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688) Ugyanott téglák is kaphatók.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vestag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés, Lakás, Hazasság, Alkalmazás, Adás-vétel, Különféle. A nyári hónapok unalmát levelezéssel akárom szórakoztatóbbá tenni. Ha akad, ki erre vállalkozik, küldje levelét a kiadóba „Fiatal lány” jelígre (2030). Férjhez adnám 20 éves leányomat némi hozománnyal. Csak komoly iparosok jöhetnek számításba. Leveleket „Nyugodt otthon” jelígre a kiadóba kérek (2012/a). 45 éves özvegy ember három gyermekkel, házasság céljából harminc éven felüli komoly nő ismerettségét keresi. Leveleket „Jó anya” jelígre a kiadóba kérek. (2029/a). Minden szakszónót leánygyermekével együtt felvennék, úgy, hogy a kisleány a szobaleányi teendőiben segítkezzen. Cim meg tudható bent a kiadóban. (2020). Jobb családból való árvaleányt vidékre keresek, ki a háztartási munkák elvégzését vállalja. Cim a kiadóban. (2021). Mindenes, ki hosszabb bizonyítványokkal rendelkezik, szeptember 1-re keresek. Cim a kiadóban. (2022). Ügyes kirakatrendezőt keresek nagyobb vidéki confectiós üzletembe. Cimeket „Jó fizetés” jelígre a kiadóba kérek. (2038). Feltétlen urileány otthont keres. Eimenne gyermekek mellé előkelő családhoz. Cimeket a kiadóba kérek „Gyermekszertető” jelígre. (2013/a). Nagyobb szalonban alkalmazást keres a szabás és varrásban teljesen jártas nő. Ajánlatokat a fizetés és egyéb feltételek megjelölésével a kiadóba kérek „Vidékre is elmegyek” jelígre. (2027). Perfekt gép- és gyorsíró, ki a német, román nyelvet is tökéletesen beszél, állást keres. Cimeket a kiadóba „Gépiró” jelígre kérek. (2032). Elektromosan hegesztünk motorfejeket, tengelyeket és géprészeket teljes garanciával Friedrich Testvérek hegesztő-telepe, Timișoara. (908). Bolangeria Bănățana Bulevardul Carol No. 62. legjobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhatók Frati Schön, Józsefváros Bonnaz-u. és Kossuth-Lajos sarkán, Reisz mosóda Józsefváros, Török-u. és özv. Polias Martinné, Gyárváros, Duschnitz mellett. (579).

Nagy állvány

áru és iraitar céljaira igen alkalmas, olcsón eladó.

TELEFON 3-71.

Ugyanott 1 nagy pult és 1 nagy létra is eladó.

Házhelyek építőanyaggal heti 2-300 lei Kardos-telepen részletre!!

LIPCSEI mintavásár a világ legnagyobb árumintavására. 10.000 kiállító 21 országból, 155.000 vásárló 44 országból. 1927 őszén augusztus 28-tól szeptember 5-ig. Közlebbi felvilágosítással az utazási kedvezményekről, díjmentes német vizum megszerzéséről, lakás szerzéséről, stb. nyújt Angerbauer Jenő a lipcsei árumintavásár tb. képviselője TIMISOARA, I., Strada General Praporgescu 3. I. emelet és a lipcsei mintavásár rendezősege, LEIPZIG.

Nyári vasuti menetrend.

(Érvényes május 15-től).

Indulás a józsefvárosi pályaudvarról

Table with 2 columns: Destination and Time. Includes routes to Bukarest, Arad, Radna, Buziás, Zombolya, Resica, Perjámos-Valkány, Győr, and Karánsebes.

Érkezés a józsefvárosi pályaudvarra:

Table with 2 columns: Origin and Time. Includes routes from Arad, Bukarest, Zombolya, Győr, Nagyszentmiklós, Csanád, Resica, Karánsebes, and Buziás.